

MPox (opičie kiahne) - informačný leták

ČO SÚ MPOX (OPIČIE KIAHNE)?

MPox (opičie kiahne) sú vírusové ochorenie, ktoré treba hlásiť. Tento vírus je spriaznený s pravými kiahňami, ktoré sa celosvetovou dôslednou očkovacou kampaňou do roku 1977 podarilo vyhubiť. U človeka môžu vírusy vyvolať ochorenie, ktoré sa podobá pravým kiahňam. Smrteľný priebeh sa u MPox (opičích kiahní) narozdiel od pravých kiahní vyskytuje zriedka. Nebezpečenstvo ťažkého priebehu sa vyskytuje predovšetkým u osôb s narušenou imunitou, u tehotných a u detí. Možné komplikácie sú: tvorba jaziev, ak sú zasiahnuté spojovky alebo ak je zasiahnutá rohovka, aj poruchy zraku s možnosťou oslepnutia, zápal mozgu, srdca alebo pľúc, u tehotných spontánny potrat, ďalšie baktérie na kožných zmenách a silné bolesti počas stolice alebo močenia, spôsobené otvorenými ranami kože a slizníc.

Pre informáciu a rezerváciu očkovacieho termínu

AKO SA MÔŽEME NAKAZIŤ?

V západnej a strednej Afrike túto chorobu prenášajú okrem iného infikované zvieratá (hlodavci a opice). Prenos z človeka na človeka je možný kontaktom s infekčnými kožnými léziami, cez sliznice počas hovoru, kašľom, kýchaním počas intenzívneho a dlhšieho kontaktu a telesnými tekutinami napr. počas sexuálneho kontaktu. Prenos tejto choroby je možný aj používaním toho istého oblečenia, hygienických potrieb alebo kancelárskych potrieb alebo dýchaním prachu, v ktorom sa vírus nachádza.

AKÉ SÚ PRÍZNAKY?

Prvé príznaky sa objavujú po 5 až 14 dňoch, najneskôr po 21 dňoch. Ide o horúčku, vyčerpanie, bolesť hlavy a údov, žalúdočnú nevoľnosť, črevné problémy a opuchnutie miazgových uzlín, ktoré je často bolestivé. Ďalej po 1 až 3 dňoch dôjde k zmenám na koži, ktoré sa rozširujú (najprv škvrny, potom hrčky a nakoniec plúzgier, z ktorých sa vytvoria chrasty a zahoja sa po odpadnutí chrasty). Kožné zmeny, ktoré sú často len diskkrétne, môžu byť bolestivé a svrbivé. Aj v oblasti genitálií sa môžu objaviť bolestivé a otvorené miesta. Všetky kožné zmeny sú do doby, kým odpadne chrasta, nákazlivé.

AKO PREBIEHA DIAGNÓZA MPOX (OPIČÍCH KIAHNÍ)?

Vírus možno preukázať oterom kožných miest alebo sliznice v hrdle metódou PCR v špeciálnom laboratóriu. Otery robí zdravotnícky personál a dodržiujú sa pritom bezpečnostné opatrenia.

EXISTUJE PROTI MPOX (OPIČÍM KIAHŇAM) OČKOVANIE ALEBO LIEKY?

Terapia je symptomatická. V prípade ťažkého priebehu je k dispozícii antivirálny liek. Pre osoby s vysokorizikovým kontaktom s osobou, ktorá ochorela MPox (opičimi kiahňami) a chorobu ohlásila, je k dispozícii postexpozičné očkovanie očkovacou látkou Jynneos®. Očkovanie by malo prebehnúť čo možno najskôr po kontakte, najlepšie v priebehu 4 dní (maximálne do 14 dní) po poslednom kontakte. Predpokladajú sa dve očkovania v lehote 28 dní. Osobám, ktoré boli pred rokmi očkované očkovacou látkou proti kiahňam, ktorá sa vtedy používala, stačí jedno očkovanie, lebo možno vychádzať z toho, že majú určitú imunitu.

AKO SA MAJÚ SPRÁVAŤ KONTAKTNÉ OSOBY A CHORÉ OSOBY?

Symptomatické osoby, ktoré mali kontakt s niekým, kto ochorel MPox (opičimi kiahňami), sa musia okamžite separovať a kontaktovať číslo 1450. Osoby, ktoré preukázateľne ochoreli MPox (opičimi kiahňami), musia byť tak dlho separované, kým neodpadne posledná chrasta.

Úradná separácia končí záverečným posúdením (odborným) lekárom po asi 3-4 týždňoch.

Osoby, ktoré mali kontakt s osobami, ktoré ochoreli MPox (opičimi kiahňami), sa musia 21 dní pozorovať, to znamená dávať pozor na to, či budú mať horúčku, bolesti hlavy alebo údov, opuchnuté miazgové uzliny a kožné vyrážky a denne informovať zdravotný úrad o svojom zdravotnom stave. Telesný kontakt a najmä aj sexuálny kontakt (to platí aj pre chránený sexuálny kontakt) treba v tomto čase vylúčiť. Treba zameziť kontaktom s osobami s poruchami imunity, s deťmi, tehotnými a aj s domácimi zvieratami.

NA KOHO SA MOŽNO OBRÁTIŤ S OBECNÝMI OTÁZKAMI K OPIČÍM KIAHŇAM?

Viedenské zdravotné poradenstvo – zdravotný telefón mesta Viedeň je k dispozícii 24h na čísle **1450**.

Prosím dajte pozor na zadnú stranu!

Opatrenia správania pre osoby, ktoré ochoreli MPox (opičími kiahňami) a sú v separácii

NA ČO TREBA DAŤ POZOR, ABY SA ZABRÁNILO NÁKAZE?

- Obmedzte kontakt s ostatnými osobami na minimum! Ak to nie je možné, treba dodržať odstup minimálne 2m. (Nemajte žiadny telesný kontakt).
- Oddelte sa priestorovo od vašich spolubývajúcich (vlastná izba).
- Majte rúško FFP2, keď opustíte vašu izbu.
- Zakryte úplne zranené miesta na koži (obväz/ oblečenie).
- Nemajte kontakt s vašim domácim zvieratám (prenos nemožno vylúčiť).
- Umývajte si ruky pravdelne mýdlom a vodou.
- Keďže bola opísaná vlastná nákaza do očí, nedotýkajte sa rukami očí. Ak nastanú problémy so zrakom, bolesti oka/očí alebo zmeny kože na oku/očiach alebo iné zdravotné problémy, prosím kontaktujte okamžite lekára a upozornite ho na vaše ochorenie.
- Nedávajte žiadne predmety, ktoré používate (napr. uteráky, riad), ďalším členom rodiny.
- Dezinfikujte povrch kúpelne /WC po každom použití.
- Používajte plošný dezinfekčný prostriedok, ktorý ničí vírusy.
- Očistite denne používané povrchy (kľučky dverí, stoly, mobilné telefóny a podobne).
- Používajte oblečenie, ktoré možno prať na teplotu minimálne 60°C alebo používajte antibakteriálny hygienický roztok na pranie.
- Nerobte činnosti, pri ktorých vzniká prach, ako napríklad vytrepávanie postelnej bielizne, vankúšov a podobne alebo vysávanie prachu.
- Kontaminovaný odpad dajte do dobre uzavretého vrečka a vyhodte ho do zbytkového odpadu.

AKO SA SEPARÁCIA ZRUŠÍ?

Separácia trvá tak dlho, kým možno zaručiť, že už nie ste infekčný / infekčná. To je vtedy, keď všetky chrasty odpadli a keď sa všetky rany zahojili. Trvá to minimálne 21 dní, v niektorých prípadoch aj 28 dní od výskytu príznakov. Spoločne s vašim ošetrojúcim lekárom / vašou ošetrojúcou lekárkou bol vo vašom rozhodnutí určený dátum k prehliadke. Ak počas tohto termínu lekárka alebo lekár nemá žiadne námietky proti zrušeniu separácie, je rozhodnutie automaticky zrušené a vaša separácia je ukončená. Osobám, ktoré majú ľahký priebeh ochorenia alebo ktoré majú málo lézií alebo len jednotlivé lézie, možno namiesto separácie nariadiť obmedzenie styku; v tomto prípade by mal jeden týždeň po začiatku ochorenia nasledovať lekársky posudok. Ak sa príznaky zhoršia, treba nariadiť separáciu.

ÚRADNÁ KONEČNÁ DEZINFEKCIA?

Po ukončení separácie sa s vami dohodne termín úradnej konečnej dezinfekcie vo vašom byte. Treba ju urobiť do 3 pracovných dní po ukončení separácie. **Ďalšie odporúčenia:** Keďže nemožno vylúčiť, že telesné tekutiny môžu byť infekčné aj po zrušení separácie (napríklad sperma), odporúča sa používanie kondómov a iných ochranných prostriedkov počas 3 mesiacov.

NA KOHO SA MOŽNO OBRÁTIŤ S OBECNÝMI OTÁZKAMI K MPOX (OPIČÍM KIAHŇAM)?

Viedenské zdravotné poradenstvo – zdravotný telefón mesta Viedeň je k dispozícii 24h na čísle **1450**.